

Taipui tabloidiksi

Nyt se sitten on totta! Suomen päälehti taipui tabloidiksi. Näin jälkikäteen oikein huvittaa, kuinka Hesari kymmenisen vuotta sitten vähätteli ruotsinkielisen kilpailijansa Hufvudstadsbladetin kutistumista tabloidiksi (HS 23.5.2003, toim. Tomi Ervamaa ja Jukka Petäjä). No, Höplä onkin ohentunut niin, että koko lehden läpi melkein näkee, ainakin valoa vasten. Hesarissakin on nyt siis uusi meno. Tokkopa olisi onnistunut Aatos Erkon aikana.

Perniönseudun Lehti muuttui tabloidiksi jo ennen Höplää. Ensin kokeiltiin nykyistä pienempää kokoa eli puolikasta broadsheet:stä. Juuri tämä puolikoko on yleistynyt, ja Hesarikin valitsi sen. Lehtemme päätoimittaja pyysi ensimmäisestä pikkulehdestä minunkin mielipidettäni. Suhtauduin kokeiluun nuivahkosti. Ehkä se kokeilukappale jäi myös taitto- ja painoteknisestikin pahasti kesken. Nykyinen Perkkari on kokonsa puolesta ihan jees.

Tabloidi-sana tulee lääkkeistä. Tabletti on pieni, tiivis ja helposti otettava. Vanhempi kansa muistanee vielä Hota-pulverin, joka oli pakattu pieneen taivuteltuun paperiin. Sen otto oli taitolaji. Jo pussia availtaessa puolet rapisi lattialle, ja itse pulverin kippaaminen suuhun vaati myös tarkkuutta. Tabloidi-käsite sopi sanomalehtikieleen mainiosti, tiivistettyä ja helposti vastaanotettavaa. Toivottavasti ei sentään valmiiksi pureskeltua.

Maailmalla käsite tabloidi yhdistetään sensaatiolehdistöön. Tuoreet epäselvät kuvat jonkun prinsessan tisseistä voivat pysäyttää jo valmiin lehden painamisen. Suomessa taas lööppiin pääsee takuuvarmasti vaikkapa karmiva tarina kolkissa Sulon pelastamisesta Kuopion viemäriputkesta. Tabloidin kokoinen keltainen tai oranssi lööppi puree kuulema myös tehokkaasti.

Suomessa perinteiset sanomalehdet alkoivat muuttua tabloideiksi reilut kymmenen vuotta sitten. Monen lehden kohdalla se enteili lopullista kuihtumista. Uusi Suomi taisteli pitkään vielä tabloidinakin, mutta noutaja tuli. Demari ja Kansan Uutiset sinnittelevät vielä puoluelehtituella, vaikka ovatkin aika murheellisen näköisiä tekeleitä. Niin, ja Tiedonantajakin oli tabloidi.

Ulkomailla lehtien tabloidi-ilmiötä on tutkittu laajasti. Kun iso lehti muuttuu tabloidiksi, kolumnit vähenevät ja jutut typistyvät, mutta kuvat ja mainokset suurenevät ainakin suhteellisesti. Mutta näinhän se maailma kai menee semminkin, kun lehtiä luetaan nykyään yhä enemmän taulutietokoneilla.

Tavallisesti isot tabloidi-lehdet ovat hankalia, jos useampi haluaa lukea samaan aikaan. Lehteä ei voi mitenkään jakaa. Jos haluaisi vaikka kulttuurisivut itselleen, täytyisi ne repiä irti, muuten vastapuolelta tulee mukaan satunnaisesti muiden osastojen sivuja. Hesari omine nidottuine osastoineen on tässä toista maata.

Tabloidi- ja aikakauslehdet nidotaan tavallisesti metallilangalla. Niitit ovat paljon kovemmasta aineesta kuin käsinitojan panokset. Lehtien sitomiseen käytettävä nitomalanka, tidningstråd valmistetaan kuumavalssatusta teräslangasta kylmämuokkaamalla ja pinnoittamalla. Tuote on kauniin kiiltävää, eikä se ruostu. Kun nyt

Hesarin osatkin naitetaan, lisääntyy nitomalangan kulutus Suomessa reippaat 50 tonnia vuodessa. Se määrä ei olisi vielä pelastanut Koverharin terästedasta eikä Dalsbrukin valssaamoaa.

pajen